

Stratégia EÚ v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti a stratégia EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi: Otázky a odpovede

Brusel 14. apríl 2021

Čo dnes Komisia predkladá?

Komisia dnes predkladá [stratégiu boja proti organizovanej trestnej činnosti](#) s cieľom lepšie reagovať na hrozbu, ktorú predstavujú organizované zločinecké skupiny, a rozložiť ich obchodné modely. Komisia takisto predkladá [stratégiu v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi](#) zameranú na zníženie dopytu, rozloženie obchodného modelu obchodníkov s ľuďmi a na ochranu, pomoc a posilnenie postavenia obetí. Obe stratégie navzájom úzko súvisia, keďže obchodovanie s ľuďmi je samo osebe organizovanou trestnou činnosťou. Popri týchto stratégiách Komisia prijíma odporúčanie Rade, aby začala rokovania s Interpolom o dohode o spolupráci medzi EÚ a Interpolom s cieľom umožniť agentúram EÚ výmenu aktuálnych informácií o zločincoch a trestných činoch s Interpolom.

Nová stratégia EÚ v oblasti organizovanej trestnej činnosti

Prečo navrhujete stratégiu boja proti organizovanej trestnej činnosti teraz?

Napriek pokroku, ktorý členské štáty v tejto oblasti dosiahli v priebehu rokov, hrozba, ktorú predstavujú organizované zločinecké skupiny, je naďalej vysoká, pretože tieto skupiny neustále upravujú svoje postupy a využívajú nové technológie a príležitosti na vytváranie nezákonných ziskov. Pandémia koronavírusu ukázala agilitu organizovaných zločineckých skupín pri prispôsobovaní svojich operácií zmenám v ich prostredí. Podľa [správy](#) Europolu zločinci využili krízu v oblasti zdravotnej starostlivosti na predaj falšovaných zdravotníckych výrobkov (ako sú očkovacie látky, testovacie súpravy a osobné ochranné prostriedky) a na zapojenie do kybernetických útokov, online podvodov a inej trestnej činnosti online. Nestabilná hospodárska situácia vyplývajúca z pandémie takisto zvyšuje riziko, že organizovaná trestná činnosť prenikne do spoločnosti a legálneho hospodárstva, napríklad prevzatím oslabených spoločností a využívaním nových možností korupcie a prania špinavých peňazí. Cieľom stratégie je zintenzívniť opatrenia EÚ proti organizovanej trestnej činnosti, lepšie bojovať proti trestnej činnosti a metódam infiltrácie, chrániť ohrozené odvetvia a prispôbiť sa najnovšiemu vývoju, a to aj v digitálnom svete.

Ktoré hlavné opatrenia zahŕňa táto stratégia?

[Zhrnutie hlavných opatrení](#) je k dispozícii na konci tohto OZNAMU.

Aké sú hlavné hrozby, ktoré organizovaná trestná činnosť predstavuje pre bezpečnosť Európanov?

Príjmy z trestnej činnosti na 9 hlavných zločineckých trhoch v Európskej únii (nelegálne drogy, obchodovanie s ľuďmi, prevádzacstvo, podvody, trestné činy proti životnému prostrediu, nedovolené strelné zbrane, nezákonné tabakové výrobky, počítačová kriminalita a organizovaná majetková trestná činnosť) dosiahli v roku 2019 výšku 139 miliárd EUR, čo zodpovedá 1 % hrubého domáceho produktu Únie. Z najnovšej [správy Europolu o hodnotení hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti](#) vyplýva, že organizované zločinecké skupiny sa čoraz častejšie uchýľujú k násiliu a stále viac sa zapájajú do prania špinavých peňazí a korupčných činností. Viac ako 80 % zločineckých sietí sa podieľa na obchodovaní s nelegálnymi drogami, na organizovanej majetkovej trestnej činnosti, podvodoch v oblasti spotrebnej dane, obchodovaní s ľuďmi, online a iných podvodoch alebo prevádzacstve. Z hľadiska počtu zapojených páchatel'ov (38 % zločineckých skupín v EÚ) a dosiahnutých ziskov prevláda v prostredí organizovanej trestnej činnosti v EÚ obchodovanie s drogami. Pokiaľ ide o počet a sofistikovanosť hlásených útokov, v posledných rokoch sa zvyšuje hrozba počítačovej trestnej činnosti. Pre organizované zločinecké skupiny sú kľúčovými činnosťami aj naďalej prevádzacstvo a obchodovanie s ľuďmi. Celkový počet prípadov organizovanej majetkovej trestnej činnosti zostáva vysoký, najmä v prípade vlámaní do domácností s viac ako 1 miliónom prípadov ročne. V rámci podvodov v oblasti spotrebnej dane sa v EÚ čoraz viac vyrábajú nezákonné tabakové výrobky.

Aké kroky sa podniknú, aby sa účinne narušili štruktúry organizovaného zločinu?

Podľa [správy Europolu o posúdení závažnej a organizovanej hrozby](#) v EÚ z roku 2021 je 43 % organizovaných zločineckých skupín štruktúrovaných okolo základnej skupiny a 40 % má hierarchickú štruktúru. V stratégii sa zdôrazňuje, že vyšetrovanie orgánov presadzovania práva by sa nemalo skončiť zhabaním nelegálnych predmetov alebo zatknutím páchatel'ov menších trestných činov, ale malo by sa zameriavať na tých aktérov a siete, ktorí predstavujú vyššie riziko pre bezpečnosť EÚ. Stratégia podporí operačnú spoluprácu proti organizovaným zločineckým skupinám prostredníctvom [siete @ON](#), ktorú financuje EÚ, a vyzve členské štáty a [Europol](#), aby spolupracovali na „cieľoch vysokej hodnoty“: podozrivých členoch zločineckých organizácií, ktorí predstavujú mimoriadne vysoké riziko. Komisia bude podporovať aj výmenu najlepších postupov v tejto oblasti, v ktorej už niektoré členské štáty zriadili vnútroštátne štruktúry alebo špecializované orgány zamerané na boj proti organizovaným zločineckým štruktúram. Komisia napokon navrhuje niekoľko opatrení s cieľom umožniť členským štátom využiť plný potenciál [Európskej multidisciplinárnej platformy proti organizovanej trestnej činnosti \(EMPACT\)](#). Platforma EMPACT bola vytvorená v roku 2010 a prináša výsledky: len v roku 2019 viedla k 8 000 zatknutiam, pomohla ochrániť viac ako 1 400 obetí obchodovania s ľuďmi a sexuálneho zneužívania detí a zabránila podvodom vo výške 400 miliónov EUR poškodzujúcim záujmy EÚ. Nové opatrenia budú vychádzať z tohto úspešného prístupu, možno aj prostredníctvom nových právnych návrhov.

Ako Komisia zabezpečí, aby sa trestná činnosť nevyplácala?

Pre odhaľovanie trestnej činnosti, odrádzanie od trestnej činnosti a predchádzanie infiltrácii do legálneho hospodárstva a spoločnosti má zásadný význam boj proti financovaniu trestnej činnosti. Napriek vypracovaniu pravidiel EÚ týkajúcich sa [boja proti praniu špinavých peňazí](#) a [vymáhania majetku](#) sa odhalí len malý podiel činností prania špinavých peňazí a skonfiškujú sa len 1 % majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti v EÚ. Komisia pripravuje legislatívne návrhy na posilnenie a rozvoj rámca EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí. Komisia v roku 2022 navrhne aj revíziu rámca konfiškácie a vymáhania majetku s cieľom rozšíriť rozsah pôsobnosti zahrnutých trestných činov, zabezpečiť účinné riadenie a opätovné využívanie skonfiškovaného majetku na sociálne účely a odškodnenie obetí trestných činov a s cieľom posilniť kapacitu úradov pre vymáhanie majetku.

Ako Komisia poskytne orgánom presadzovania práva nástroje a zručnosti na boj proti organizovanej trestnej činnosti online?

V stratégii sa stanovujú opatrenia na vývoj technologických riešení a činností odbornej prípravy s cieľom zlepšiť nástroje a zručnosti pre orgány presadzovania práva na vedenie vyšetrovaní v digitálnom svete. Na tento účel [Európska skupina pre vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti boja proti počítačovej kriminalite](#) vypracuje a poskytne odbornú prípravu s cieľom zlepšiť odborné znalosti odborníkov v oblasti presadzovania práva a špecialistov prvého zásahu v oblasti IT a trestnej činnosti v oblasti IT. Komisia bude financovať aj sieť orgánov presadzovania práva, akademickej obce a súkromných strán, ktoré budú vytvárať nové technologické nástroje, čím sa zabráni licenčným nákladom pre orgány presadzovania práva, a to pod koordináciou Inovačného laboratória Europolu. S cieľom uľahčiť a urýchliť prístup policajných a justičných orgánov k elektronickým dôkazom, ktoré potrebujú pri vyšetrovaní, a zároveň zabezpečiť záruky ochrany údajov, stratégia takisto podporuje rýchlu účasť členských štátov na [digitálnom systéme výmeny elektronických dôkazov](#), ktorý umožňuje bezpečnú elektronickú komunikáciu medzi justičnými orgánmi v cezhraničných prípadoch.

Čo robí Komisia v boji proti korupcii?

Korupcia je ústrednou súčasťou postupov organizovaných zločineckých skupín, ktoré využíva viac ako 60 % zločineckých sietí pôsobiacich v EÚ. V posledných rokoch sa dosiahol významný pokrok v oblasti právnych predpisov týkajúcich sa [boja proti praniu špinavých peňazí](#), [verejného obstarávania](#), [ochrany oznamovateľov](#) a [vymáhania majetku](#).

V [správe EÚ o právnom štáte](#) sa boj proti korupcii zdôrazňuje ako základný pilier dodržiavania zásad právneho štátu. Korupcia má vplyv aj na podnikateľské prostredie, a preto je boj proti korupcii takisto dôležitou súčasťou [plánov obnovy a odolnosti](#). V rámci európskeho semestra patrí boj proti korupcii medzi témy, ktorými sa zaoberajú odporúčania pre jednotlivé krajiny. Zaviedli sa ďalšie opatrenia EÚ na ochranu finančných záujmov vrátane novej [Európskej prokuratúry](#) pre trestné činy poškodzujúce rozpočet EÚ.

Komisia organizuje aj pravidelné semináre zamerané na výmenu skúseností v oblasti boja proti korupcii v celej EÚ s cieľom podporiť členské štáty a poskytuje podporu prostredníctvom [Fondu pre vnútornú bezpečnosť](#) a európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Na globálnej scéne EÚ spája úsilie aj v rámci osobitného zasadnutia Valného zhromaždenia OSN, ktoré je naplánované na jún 2021, s cieľom predchádzať korupcii a bojovať proti nej a posilňovať medzinárodnú spoluprácu.

Komisia v rámci stratégie boja proti organizovanej trestnej činnosti posúdi aj to, či sa existujúce protikorupčné pravidlá EÚ vzťahujú na všetky relevantné trestné činy súvisiace s korupciou a či sú v súlade s vyvíjajúcimi sa trestnými praktikami.

Ako navrhovaná dohoda o spolupráci s Interpolom pomôže lepšie chrániť Európanov?

Komisia navrhuje rokovať o dohode o spolupráci s Interpolom s cieľom lepšie podporiť členské štáty pri predchádzaní organizovanej trestnej činnosti a terorizmu a boji proti nim, ako aj pri ochrane Európanov. Organizovaná trestná činnosť a terorizmus majú často prepojenie na územia mimo Únie. Po uzavretí dohody budú mať agentúry EÚ možnosť efektívne si vymieňať aktuálne informácie o páchateloch a trestných činoch s Interpolom, ktorý je najväčšou celosvetovou organizáciou pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva. Dohoda by mala regulovať spoluprácu medzi Europolom a Interpolom, pričom by sa mal zohľadniť najnovší vývoj v boji proti cezhraničnej a nadnárodnej závažnej organizovanej trestnej činnosti, súčasné operačné potreby a mandát Europolu. Mala by poskytovať potrebné záruky na povolenie kontrolovaného prístupu k databázam Interpolu EÚ a na dosiahnutie efektívnej výmeny informácií s Interpolom s cieľom pomôcť riešiť existujúce informačné medzery orgánov presadzovania práva EÚ. V nadväznosti na návrh Komisie je teraz na Rade, aby povolila začatie rokovaní s Interpolom, na základe čoho bude môcť Komisia začať rokovania o dohode o spolupráci.

Čo bude cieľom nového kódexu policajnej spolupráce?

Miera policajnej spolupráce medzi krajinami EÚ sa značne líši. „Kódex policajnej spolupráce“ EÚ sa bude zaoberať roztrieštenosťou právneho rámca pre cezhraničnú policajnú spoluprácu. V súčasnosti tento rámec pozostáva z mozaiky rôznych nástrojov EÚ a mnohostranných dohôd o spolupráci. V rámci kódexu sa rôzne existujúce nástroje EÚ rozpracujú a skonsolidujú do jedného moderného a súdržného právneho textu EÚ, čím sa zabezpečí lepšia spolupráca v oblasti presadzovania práva v celej EÚ na základe moderného súboru pravidiel a vďaka čomu sa členské štáty posunú od príležitostnej spolupráce v oblasti presadzovania práva k systematickým partnerstvám.

Stratégia EÚ v oblasti obchodovania s ľuďmi

Prečo Komisia navrhuje novú stratégiu EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi?

Od prijatia [smernice EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi v roku 2011](#) sa v opatreniach EÚ proti obchodovaniu s ľuďmi dosiahol významný pokrok. Trestná činnosť sa však vyvíjala a objavili sa nové riziká. Obchodníci s ľuďmi neustále upravujú svoj obchodný model a presúvajú svoje činnosti online, pričom sa očakáva, že dopyt po online vykorisťovaní bude pokračovať. Ako zdôraznil Europol, pandémia koronavírusu pravdepodobne vytvorí podmienky na zvýšené vykorisťovanie zo strany obchodníkov s ľuďmi. V [stratégii](#) sa navrhujú opatrenia na včasné odhalenie a zastavenie obchodovania s ľuďmi, prenasledovanie zločincov a dosiahnutie toho, aby sa obchodovanie s ľuďmi zmenilo z nízkorizikovej a vysokovýnosnej trestnej činnosti na vysokorizikovú a nízkovýnosnú trestnú činnosť, a na ochranu obetí a pomoc pri začatí nového života. Okrem ďalšej podpory členských štátov pri vykonávaní smernice o boji proti obchodovaniu s ľuďmi Komisia iniciuje štúdiu na jej hodnotenie s cieľom zistiť, či je stále vhodná na tento účel.

Ktoré hlavné opatrenia zahŕňa táto stratégia?

[Zhrnutie hlavných opatrení](#) je k dispozícii na konci tohto OZNAMU.

Kto sú dnes obeť obchodovania s ľuďmi?

Podľa [najnovších dostupných údajov](#) bolo v Európskej únii za roky 2017 a 2018 nahlásených 14 145 obetí. Skutočný počet je pravdepodobne omnoho vyšší, pretože mnohé obeť zostanú neodhalené. Obchodovanie s ľuďmi je európskym problémom: takmer polovica obetí obchodovania s ľuďmi v rámci Európskej únie sú štátni príslušníci EÚ. So značným počtom z týchto obetí sa obchoduje v rámci ich vlastného členského štátu. Obchodovanie s ľuďmi postihuje osobitne ženy a dievčatá, ktoré tvoria väčšinu všetkých obetí, s ktorými sa obchoduje v EÚ (72 %), a takmer všetky obeť, s ktorými sa obchoduje na účely sexuálneho vykorisťovania (92 %). Väčšina obetí (68 %), s ktorými sa obchoduje na účely pracovného vykorisťovania, sú muži. Takmer štvrtina všetkých obetí obchodovania s ľuďmi sú deti (22 %), väčšina z nich sú občania EÚ a obchoduje sa s nimi na účely sexuálneho vykorisťovania. Obchodníci s ľuďmi zneužívajú sociálne nerovnosti, ako aj hospodársku a sociálnu zraniteľnosť ľudí. Migrujúce deti, a najmä migrujúce deti bez sprievodu, sú zo strany obchodníkov s ľuďmi obzvlášť zraniteľné. LGBTIQ osoby, osoby so zdravotným postihnutím a osoby z prostredia etnických menšín, napríklad patriace k marginalizovaným rómskym komunitám a zraniteľné migrujúce ženy a dievčatá môžu byť obchodovaním s ľuďmi obzvlášť ohrozené.

Čo sa zmení v stratégii pre ženy a deti?

Z údajov vyplýva, že ženy a deti sú obzvlášť vystavené riziku, že sa stanú obeťami obchodovania s

ľudmi, najmä na účely sexuálneho vykorisťovania. V stratégii sa navrhuje súbor opatrení na uspokojovanie ich osobitných potrieb a zabezpečenie toho, aby im bola poskytnutá prispôsobená pomoc a podpora, ako aj bezpečné ubytovanie a ochrana. To zahŕňa podporu v podobe útulkov pre obeť obchodovania s ľuďmi vrátane špecializovaných zariadení pre ženy a deti, podporu odbornej prípravy odborníkov z praxe, ktorí by mohli prísť do kontaktu s obeťami, zameranú na rodové hľadisko a potreby detí, a uľahčenie reintegračných programov a programov na posilnenie postavenia obeť, ako aj zintenzívnenie dialógu medzi členskými štátmi a príslušnými internetovými a technologickými spoločnosťami.

Čo urobí Komisia s cieľom riešiť problémy obeť obchodovania s ľuďmi, ktoré pracujú v konkrétnych hospodárskych odvetviach?

Pracovné vykorisťovanie sa týka 15 % všetkých obeť obchodovania s ľuďmi v rámci EÚ, pričom rastúci počet obeť zostáva neodhalený. Pracovným vykorisťovaním je obzvlášť postihnuté odvetvie poľnohospodárstva, a to v dôsledku veľkého počtu pracovníkov zamestnaných nepravdepodobne, prostredníctvom tretích strán alebo ako nelegálni pracovníci. V stratégii sa členské štáty vyzývajú, aby zintenzívňovali úsilie a vykonávali spoločné inšpekcie vo vysokorizikových odvetviach s cieľom identifikovať obeť a ich vykorisťovateľov a zlepšiť odhaľovanie trestnej činnosti.

Komisia bude podporovať aj zodpovedné riadenie globálnych dodávateľských reťazcov s výrobkami a náležitú starostlivosť v oblasti ľudských práv. Na tento účel Komisia predloží legislatívny návrh o udržateľnom riadení podnikov a poskytne usmernenia týkajúce sa náležitej starostlivosti v boji proti nútenej práci a usmerňovania sociálne zodpovedného verejného obstarávania.

Komisia napokon posúdi aj to, ako posilniť účinnosť [smernice o sankciách voči zamestnávateľom](#), pokiaľ ide o zákaz zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území EÚ, vrátane obeť obchodovania s ľuďmi. Komisia bude ďalej podporovať úsilie v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi prostredníctvom kampane zameranej na vysokorizikové odvetvia a vysokorizikové prostredie.

Zmení Komisia smernicu o boji proti obchodovaniu s ľuďmi?

Komisia monitoruje a podporuje transpozíciu a vykonávanie [smernice EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi](#) v členských štátoch mnohými spôsobmi, a to aj prostredníctvom pravidelných správ o pokroku každé dva roky. Existuje priestor na zlepšenie transpozície smernice členskými štátmi, pokiaľ ide o opatrenia na ochranu, pomoc a podporu obeť vrátane detských obeť. Napriek iniciatívam v oblasti prevencie v celej Európe sa dopyt po vykorisťovaní neznížil. Počet trestných stíhaní a odsúdení obchodníkov s ľuďmi je naďalej nízky. Minimálne pravidlá stanovené pre obeť nemusia dostatočne zohľadňovať ich skutočné potreby. Z tohto dôvodu Komisia vyhodnotí smernicu a na základe výsledku tohto hodnotenia v prípade potreby zváži revíziu smernice.

Navrhne Komisia pravidlá EÚ týkajúce sa kriminalizácie osôb, ktoré využívajú vykorisťovanie? Čo to bude znamenať?

Obchodovanie s ľuďmi je trestný čin založený na dopyte a zisku. Riešenie základných príčin, ktoré spôsobujú, že ľudia sú zraniteľnejší voči obchodovaniu s ľuďmi, je nevyhnutné, ale nestačí.

S cieľom odrádzať od dopytu sa v [smernici EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi](#) členské štáty vyzývajú, aby zvážili kriminalizáciu vedomého využívania služieb vykorisťovaných osôb, ktoré sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi. Komisia vyzvala tie členské štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby kriminalizovali vedomé využívanie služieb vyžadovaných od obeť obchodovania s ľuďmi.

V rámci hodnotenia smernice o boji proti obchodovaniu s ľuďmi Komisia posúdi možnosť zavedenia minimálnych pravidiel EÚ týkajúcich sa kriminalizácie využívania služieb vykorisťovaných osôb, ktoré sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi.

Čo navrhuje Komisia na riešenie medzinárodného rozmeru obchodovania s ľuďmi?

V roku 2020 viac ako 120 krajín nahlásilo obeť z viac ako 140 rôznych krajín pôvodu. Komisia s podporou Európskej služby pre vonkajšiu činnosť zintenzívni spoluprácu s krajinami pôvodu a tranzitu obeť mimo EÚ, ako aj s medzinárodnými a regionálnymi partnermi. Toto úsilie sa bude podporovať prostredníctvom existujúcich nástrojov zahraničnej politiky EÚ, ako sú osobitné dialógy o ľudských právach a bezpečnosti, systematické zapojenie delegácií EÚ a užšia spolupráca s misiami a operáciami spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, ak je to relevantné a vhodné. Komisia bude naďalej podporovať ciele udržateľného rozvoja vrátane ľudských práv a noriem zamestnanosti a zváži, či by sa súčasné medzinárodné normy proti obchodovaniu s ľuďmi mohli lepšie zohľadniť v obchodných dohodách.

Prijme Komisia samostatný akčný plán EÚ proti prevádzkačstvu na roky 2021– 2025? Čo to bude znamenať?

Prevádzáčstvo je často spojené s inými formami organizovanej trestnej činnosti, ako napríklad s obchodovaním s ľuďmi. V kontexte nového [paktu o migrácii a azyle](#) Komisia predloží akčný plán EÚ proti prevádzáčstvu migrantov. Prispieje to k narúšaniu podnikania obchodníkov s ľuďmi pri presune obetí na účely vykorisťovania do Európy a posilní ďalšiu operatívnu výmenu informácií a spoluprácu medzi členskými štátmi EÚ a orgánmi presadzovania práva EÚ s cieľom vyšetrovať a stíhať prevádzáčské siete.

Hlavné opatrenia v rámci stratégie boja proti organizovanej trestnej činnosti:

zlepšenie spolupráce v oblasti presadzovania práva a justičnej spolupráce

Komisia:

- navrhne posilnenie **prümského rámca** (4. štvrtrok 2021), vypracovanie kódexu policajnej spolupráce EÚ (4. štvrtrok 2021) a revíziu pravidiel EÚ týkajúcich sa **vpred poskytovaných informácií o cestujúcich** (1. štvrtrok 2022),
- zriadi **platformu spolupráce** pre spoločné vyšetrovacie tímy (4. štvrtrok 2021),
- zriadi **Európsku multidisciplinárnu platformu proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT) ako hlavný nástroj EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti** (2023) a výrazne **posilní jej financovanie na roky 2021 – 2027**,
- začne rokovania o dohodách o **spolupráci** medzi **Eurojustom** a krajinami mimo EÚ, zintenzívni rokovania o spolupráci medzi **Europolom** a krajinami mimo EÚ a spoločne s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť **posilní medzinárodnú spoluprácu** s krajinami mimo EÚ a medzinárodnými organizáciami.

Európsky parlament a Rada sa vyzývajú, aby:

- pokračovali v rokovaníach o **revízii mandátu Europolu** s cieľom dosiahnuť **rýchlu dohodu**.

Rada sa vyzýva, aby:

- prijala odporúčanie začať rokovania o dohode o spolupráci s **Interpolom**.

Účinné vyšetrovania

Komisia:

- navrhne zmeny pravidiel EÚ týkajúcich sa **trestných činov proti životnému prostrediu** (4. štvrtrok 2021) a posilní ustanovenia o presadzovaní práva proti nezákonnej preprave odpadu (2. štvrtrok 2021),
- vytvorí **súbor nástrojov EÚ proti falšovaniu** (2022), preskúma možnosť Únie pristúpiť k Dohovoru Rady Európy o falšovaní medicínskych produktov a navrhne opatrenia proti nedovolenému obchodovaniu s kultúrnymi objektmi (2022).

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- **sa zapojili do siete @ON** pre organizované zločinecké skupiny mafiánskeho typu a posilnili ju,
- zriadili alebo ďalej rozvíjali **špecializované orgány** zamerané na boj proti organizovaným zločineckým štruktúram,
- **pristúpili k Dohovoru Rady Európy o falšovaní medicínskych produktov a ratifikovali ho**.

Členské štáty a Europol sa vyzývajú, aby:

- vypracovali spoločné identifikačné kritériá na výber a vyšetrovanie **cieľov s vysokou hodnotou** a prioritizovali vyšetrovania jednotlivcov a zločineckých sietí, ktoré predstavujú najvyššie bezpečnostné riziko v EÚ, vypracovali strategický a taktický **spravodajský prehľad** o vysokorizikových skupinách organizovanej trestnej činnosti,
- posilnili spoluprácu v boji proti **falšovaniu zdravotníckych výrobkov**.

Odstránenie ziskov z trestnej činnosti a zabránenie infiltrácii do legálneho hospodárstva a spoločnosti

Komisia:

- navrhne revíziu pravidiel EÚ týkajúcich sa **konfiškácie a úradov pre vymáhanie majetku (2022)**,
- posúdi **existujúce protikorupčné pravidlá EÚ (2022)** a podporí výmenu informácií o **prepojení medzi korupciou a organizovanou trestnou činnosťou**.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- v rámci vyšetrovaní organizovanej trestnej činnosti **systematicky viedli finančné vyšetrovania**, urýchlene transponovali pravidlá EÚ týkajúce sa uľahčenia prístupu k finančným informáciám v termíne do augusta 2021,
- **vymieňali si strategické informácie** s tými **odvetvami, ktorým hrozí**, že sa do nich infiltrujú organizované zločinecké skupiny (verejno-súkromné partnerstvá),
- **posilnili** orgány zodpovedné za vyšetrovanie, stíhanie a súdne konanie v prípadoch korupcie na vysokých miestach.

Členské štáty a Europol sa vyzývajú, aby:

- zlepšili **spravodajské informácie** o hrozbe **infiltrácie** do legálneho hospodárstva.

Príprava orgánov presadzovania práva a justičných orgánov na digitálny vek

Komisia:

- zanalyzuje a načrtne možné prístupy a riešenia v oblasti **uchovávaní údajov** pre orgány presadzovania práva a justičné orgány a do konca júna 2021 ich prekonzultuje s členskými štátmi,
- navrhne spôsob, ako riešiť **zákonný a cielený prístup orgánov presadzovania práva k šifrovaným informáciám** v kontexte vyšetrovania trestných činov, a to na základe dôkladného zmapovania toho, ako členské štáty pristupujú k šifrovaniu, a procesu s účasťou viacerých zainteresovaných strán s cieľom preskúmať a posúdiť konkrétne zákonné možnosti,
- podporí a uľahčí úplnú a urýchlenú účasť členských štátov v **digitálnom systéme výmeny elektronických dôkazov**,
- vytvorí monitorovací nástroj na zhromažďovanie spravodajských informácií o nezákonných činnostiach vyvíjaných v **darknete**.
- Podpora **vývoja modulov a materiálov odbornej prípravy**

Europol sa vyzýva, aby:

- koordinoval **komplexnú analýzu** technologických nedostatkov a potrieb v oblasti digitálneho vyšetrovania,
- vytvoril **register nástrojov**, ktorý umožní orgánom presadzovania práva identifikovať najmodernejšie riešenia a získať k nim prístup,
- vytvoril a udržiaval databázu **odborníkov na vyšetrovanie a forenznú analýzu** v špecializovaných oblastiach, ako je internet vecí alebo kryptomeny.

CEPOL sa vyzýva, aby:

- vytvoril **systémy certifikácie/akreditácie** pre odborníkov v oblasti digitálneho vyšetrovania,
- poskytoval a pravidelne aktualizoval **rámec kompetencií v oblasti odbornej prípravy**.

Európsky parlament a Rada sa vyzývajú, aby:

- naliehavo prijali návrhy týkajúce sa elektronických dôkazov s cieľom zabezpečiť rýchly a spoľahlivý prístup orgánov k elektronickým dôkazom.

Hlavné opatrenia v rámci stratégie v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi:

prevencia, ochrana a stíhanie

Komisia:

- zabezpečí **účinné vykonávanie [smernice o boji proti obchodovaniu s ľuďmi](#)** prostredníctvom účelového financovania s osobitným zameraním na rodové aspekty a aspekty zohľadňujúce potreby detí a podľa potreby začne konania o nesplnení povinnosti,

- vypracuje **štúdiu na hodnotenie smernice o boji proti obchodovaniu s ľuďmi** a na základe výsledku zväži revíziu smernice,
- zabezpečí primerané **financovanie boja proti obchodovaniu s ľuďmi v rámci EÚ aj mimo nej**.

Zníženie dopytu, ktorý podporuje obchodovanie s ľuďmi

Komisia:

- posúdi možnosť **kriminalizácie využívania služieb založených na vykorisťovaní obetí obchodovania s ľuďmi**,
- posúdi možnosti, ako posilniť účinnosť [smernice o sankciách voči zamestnávateľom](#),
- predloží legislatívny návrh týkajúci sa **udržateľnej správy a riadenia spoločností** s cieľom podporiť dlhodobé udržateľné a zodpovedné správanie podnikov,
- poskytne usmernenia týkajúce sa povinnej starostlivosti v oblasti **nútenej práce** v súlade s medzinárodnými usmerneniami a so zásadami náležitej starostlivosti,
- v spolupráci s členskými štátmi a organizáciami občianskej spoločnosti zorganizuje **preventívnu kampaň** zameranú na vysoko rizikové odvetvia a vysokorizikové prostredia.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- sa naďalej zameriavali **na všetky formy vykorisťovania** vrátane obchodovania s ľuďmi na účely sexuálneho vykorisťovania v rámci svojich trestnoprávných reakcií a preventívnych iniciatív,
- v plnej miere využívali **príslušné agentúry EÚ**, najmä Europol, a v rámci svojej pôsobnosti Európsky orgán práce na boj proti pracovnému vykorisťovaniu,
- zlepšili kapacitu **inšpekcií práce**, uľahčili spoluprácu viacerých agentúr pri identifikácii obetí obchodovania s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania a postavili páchatel'ov pred súd,
- rozvíjali ďalšie **verejno-súkromné iniciatívy** s podnikmi vo vysokorizikových odvetviach a vysokorizikových prostrediach.

Rozloženie kriminálneho modelu s cieľom zastaviť vykorisťovanie obetí

Komisia:

- zlepší **zaznamenávanie a zber údajov** s cieľom zabezpečiť spoľahlivé a porovnateľné informácie pre individuálne prispôbené politiky,
- uľahčí vytvorenie osobitnej **skupiny špecializovaných prokurátorov pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi**,
- zlepší **koordináciu služieb presadzovania práva v cezhraničných a medzinárodných prípadoch** a podporí koordinované reakcie medzi rôznymi aktérmi, a to aj prostredníctvom financovania simulačných cvičení,
- **posilní spoluprácu v oblasti presadzovania práva a justičnú spoluprácu medzi členskými štátmi** prostredníctvom projektov financovaných z Fondu pre vnútornú bezpečnosť,
- podporí dialóg a výmenu najlepších postupov s podporou agentúr EÚ so súkromným sektorom a s **digitálnym priemyslom**.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zlepšili **zaznamenávanie a zber údajov o obchodovaní s ľuďmi na vnútroštátnej úrovni**,
- v plnej miere využívali existujúce nástroje operačnej spolupráce, ako sú spoločné **vyšetrovacie tímy**, s podporou Europolu, ako aj v rámci operačnej spolupráce prostredníctvom platformy EMPACT,
- **si s podporou Europolu systematicky vymieňali údaje o vyšetrovaniach** týkajúcich sa obchodovania s ľuďmi,
- zlepšili **digitálne kapacity presadzovania práva** a odborné znalosti s cieľom držať krok s technologickým vývojom.

Ochrana, podpora a posilnenie postavenia obetí

Komisia:

- posilní **budovanie kapacít a výmenu najlepších postupov** na identifikáciu obetí obchodovania s ľuďmi, a to aj prostredníctvom vyčlenenia finančných prostriedkov na odbornú prípravu,
- uľahčí **programy opätovného začlenenia a posilnenia postavenia obetí** a výmeny najlepších postupov v tejto oblasti,
- posilní spoluprácu smerom k **európskemu referenčnému mechanizmu**,
- umožní cieľnú finančnú podporu pre **špecializované útulky** pre obeť obchodovania s ľuďmi vrátane špecializovaných zariadení pre ženy a deti, s ktorými sa obchoduje, prostredníctvom Fondu pre azyl, migráciu a integráciu a Fondu pre vnútornú bezpečnosť,
- zabezpečí financovanie mimovládnych organizácií v partnerských krajinách mimo EÚ s cieľom podporiť **psychosociálne potreby** obetí,
- nadviaže úzku spoluprácu s **Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov** s cieľom zlepšiť vplyv opatrení proti obchodovaniu s ľuďmi so sociálnymi a hospodárskymi partnermi a na miestnej a regionálnej úrovni,
- posilní partnerstvá s krajinami mimo EÚ s cieľom zabezpečiť, aby boli práva obetí zaručené počas všetkých fáz **procesu návratu** a aby im bola po návrate poskytnutá osobitná, prispôsobená pomoc a ochrana vrátane osobitných záruk pre deti.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- podporili odbornú prípravu úradníkov a odborníkov z praxe, ktorí prichádzajú do kontaktu s obeťami, zameranú na **rodové hľadisko a potreby detí**,
- podporovali **činnosti na zvyšovanie informovanosti** pracovníkov prvého kontaktu vo vysokorizikových odvetviach a vo vysokorizikových prostrediach, kde sa vykorisťujú obeť obchodovania s ľuďmi,
- vytvorili **bezpečné prostredie** pre obeť na oznamovanie svojich trestných činov bez strachu z trestného stíhania, sekundárnej viktimizácie, zastráňovania alebo pomsty v kontexte trestného konania,
- zlepšili fungovanie **národných referenčných mechanizmov**,
- v rámci programov EÚ v oblasti zdravia poskytli **zdravotníckym pracovníkom odbornú prípravu** týkajúcu sa riadenia rozmanitosti a potrieb obetí obchodovania s ľuďmi, ktorí sú migrantmi,
- financovali **programy posilnenia postavenia pod vedením komunit a partnerského mentorstva**.

Medzinárodný rozmer

Komisia:

- prijme **akčný plán EÚ proti prevádzacstvu migrantov na roky 2021 – 2025**,
- zintenzívni **spoluprácu s krajinami pôvodu a tranzitu obetí mimo EÚ**, ako aj s medzinárodnými a regionálnymi partnermi vrátane medzinárodných organizácií,
- využije osobitné dialógy o ľudských právach a bezpečnosti pri nadväzovaní kontaktov s partnerskými krajinami,
- posilní spoluprácu s **Radou Európy a jej skupinou expertov pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi**,
- podporí systematické **zapojenie delegácií EÚ** v konkrétnych krajinách zo strany Európskej služby pre vonkajšiu činnosť prostredníctvom pravidelnej a cieľenej komunikácie, činnosti a výmeny informácií.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zlepšili **výmenu informácií a spravodajstvo v trestných veciach** o obchodovaní s ľuďmi a súvisiacich trestných činoch a zločineckých sieťach a uľahčili cezhraničnú a medzinárodnú operačnú a justičnú spoluprácu v krajinách postihnutých obchodovaním s ľuďmi, najmä na západnom Balkáne, v krajinách susedstva, v Afrike, na Blízkom východe a v juhovýchodnej Ázii, a to aj s podporou agentúr EÚ, ako je Europol a Eurojust.

Viac informácií

[Tlačová správa](#): Boj proti organizovanému zločinu: nová 5-ročná stratégia na posilnenie spolupráce v celej EÚ a na lepšie využívanie digitálnych nástrojov pri vyšetrovaniach

[Tlačová správa](#): Boj proti obchodovaniu s ľuďmi: nová stratégia na predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi, rozloženie zločineckých obchodných modelov trestnej činnosti, ochranu obetí a posilnenie ich postavenia

[Informačný prehľad](#): Boj proti organizovanej trestnej činnosti

[Informačný prehľad](#): Boj proti obchodovaniu s ľuďmi

[Oznámenie](#) o stratégii EÚ v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti na roky 2021 – 2025

[Oznámenie](#) o stratégii EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2021 – 2025

[Pracovný dokument útvarov Komisie](#) o platforme EMPACT, hlavnom nástroji EÚ pre spoluprácu v boji proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti

[Odporúčanie](#) na rozhodnutie Rady, ktorým sa schvaľuje začatie rokovaní o partnerstve medzi EÚ a Interpolom

QANDA/21/1664

Kontaktné osoby pre médiá:

[Adalbert JAHNZ](#) (+ 32 2 295 31 56)

[Laura BERARD](#) (+32 2 295 57 21)

[Ciara BOTTOMLEY](#) (+32 2 296 99 71)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)